

till praktisk verklighet. Minskad antibiotikaförbrukning, visst, men inte till priset av minskad diagnostik
Eva Ellegård, Kristian Roos

PATIENTSÄKERHET

1999 Läkares passivitet ofta stort hot mot patientsäkerheten

2000 Oförsvarligt prioritera undersökningen med bortre gräns inom en månad

2001 Borde snabbt ha remitterat flickan till barnmedicinsk bedömning

DEBATT OCH BREV

2002 Återväxten bland forskare – en ödesfråga för psykiatrin *Simon Cervenka, Johan Reutfors, Johan Lundberg, Fotios Papadopoulos, Elisabeth Lundén, Carl Sjöström, Lars Björklund*

2003 Vårdförbundets ordförande: Fler yrkesgrupper än läkarna bidrar till vårdens kompetens och utveckling
Anna-Karin Eklund

Replik: Vi ska kanske samarbeta om en löneenkät med bättre upplägg?
Marie Wedin

2004 Försök inte att göra oss till några skumma kapitalister *Rune Kaalhus, Anders F Nilsson, Mikael Stolt*

2005 Antipsykiatrisk hållning vand-

KULTUR Augustus d'Este – den första dokumenterade MS-patienten – beskriver i dagbok sin sjukdom. Sidan 2009

ringslögn om RSMH *Jan-Olof Forsén, Kjell Broström*

2006 Replik: Ibland är det klokt att underkasta sig *Eva Lindström, Sten Levander*

2007 Läkarintyg från första dagen
Anders W Jonsson

2008 Social kompetens bör vara väl presenterad vid utredning av utvecklingsrelaterad funktionsnedsättning
Hans Smedje

Replik: Vi instämmer! *Elisabeth Fernell, Christopher Gillberg*

Licenspreparat krävs för normalisering av D-vitaminstatus *Mats Humble*

KULTUR

2009 Augustus d'Este – det första dokumenterade MS-fallet *Anne-Marie Landtblom, Enrico Granieri, Sten Fredrikson*

2013 LEDIGA TJÄNSTER

2015 PLATSANNONSER

2037 MEDDELANDEN

2038 Sommarkryss

Rättelse:

Två fel smög sig in på förra veckans Aktuellt-sidor:

- I diagrammet på sidan 1888 går kurvorna för hemtjänst och särskilt boende ihop ungefär år 2002. Därefter går de isär igen – men har sedan förväxlats. Det korrekta är att efter 2002 ökar hemtjänsten igen, medan särskilt boende minskar.
- I den sista notisen på sidan 1889 blev det fel i rubriken. Det skulle ha varit »Vårdbesök ökar, men vårdplatser fortsätter minska«.

**NÄSTA NUMMER,
28–29/2007,
UTKOMMER 11–13 JULI.**

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Diagnos före symtom – framtidens sjukvård

Vad vi bör satsa på idag för att möta framtidens sjukvårdsbehov är ett omdebatterat område med många åsikter men få svar. De stora forskningsinstitutionerna som USAs hälsovårdsmyndighet, NIH, och dess chef Elias Zerhouni har dock redan en klar linje i frågan (Health Affairs 2006;25:w94-w103). NIHs budget, 28,6 miljarder dollar, gör att organisationens prioriteringar också får ett globalt genomslag.

Zerhouni, som nyligen deltog i en Nobelkonferens om bilddiagnostik i Stockholm, tror inte på förbättringar i marginalen. Det behövs ett paradigmskifte i vår syn på diagnostik och behandling av de kroniska sjukdomar som står för lejonparten av sjukvårdskostnaderna.

Idag ställer vi diagnosen reumatoid artrit, diabetes, demens och cancer när den drabbade fått symtom. Det kan vara årtal efter den egentliga sjukdomsdebuten och det är sent med tanke på framtida men.

När patienterna väl får behandling för sin tu-

mörsjukdom eller demens kan de ha utvecklat så betydande funktionshinder att terapins syfte blir mer att bromsa förloppet än att bota.

Detta sätt att bedriva sjukvård orsakar den enskilde stort lidande och samhället ansemliga kostnader. Sjukvården måste bli proaktiv så att kroniska sjukdomar diagnostiseras och kanske behandlas innan några symtom utvecklats.

Den snabba utvecklingen av genetiska markörer i kombination med den moderna bilddiagnostikens potential att hitta förändringar redan på cellnivå kommer att göra denna proaktiva diagnostik möjlig redan inom några år, anser Zerhouni.

Denna vision går stick i stäv mot dagens praxis att inte leta efter sjukdomar, vara återhållsam med alla undersökningar och inte ställa diagnos på surrogatvariabler som laboratorievärden utan symtom. Inom några år behöver vi kanske tänka om helt.

»Sjukvården måste bli proaktiv så att kroniska sjukdomar diagnostiseras och kanske behandlas innan några symtom utvecklats.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se